

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6S/176/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7018201091
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7018201091.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tkáča a členov senátu JUDr. Mareka Kotoru a JUDr. Tatiany Sabadošovej v právnej veci žalobcu N. L. X., bytom U. XX, XXX XX U. L. proti žalovanému Centru právnej pomoci, Kancelária Prešov, Masarykova 10, 080 01 Prešov o preskúmanie zákonnosti postupu, ako aj rozhodnutia žalovaného č. sp.: KaPO 1N 25754/2018, ČRZ: 157896/2018 zo dňa 31.10.2018 takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamietá.
- II. Účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalované Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov rozhodnutím zo dňa 31.10.2018, č. sp.: KaPO 1N 25754/2018, ČRZ: 157896/2018 ako príslušný správny orgán podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z., v znení neskorších predpisov (v ďalšom texte aj: „zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi“) nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci Ing. L. X., nar.: XX.XX.XXXX, bytom U. XX v konaní pred súdom v právnej veci o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu - Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 381534/2018 zo dňa 03.07.2018.

2. V odôvodnení žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že dňa 28.08.2018 mu bol doručený list žalobcu, t.j. žiadateľa o určenie kvalifikovaného právneho zástupcu vo veci správnej žaloby a následne dňa 26.09.2018 aj doručená žiadosť žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci vo veci preskúmania rozhodnutia správneho orgánu - Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 381534/2018 zo dňa 03.07.2018. Žalovaný konštatoval, že vo veci sporu, s ktorým sa žiadateľ obrátil na centrum je daná pôsobnosť centra, pretože žalobca žiada o priznanie právnej pomoci v konaní pred súdom v správnom súdnictve.

3. Ďalej žalovaný uviedol, že zo žalobcom predložených dokladov - rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 381534/2018 zo dňa 03.07.2018, ktoré prevzal dňa 27.07.2018, vyplýva, že týmto rozhodnutím bolo odvolacím orgánom, t.j. Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa Obce U. č. 7/2018 zo dňa 16.03.2018, ktorým bol žalobcovi vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018 v sume 75 EUR. Hodnota sporu, s ktorým sa žiadateľ na centrum obrátil vo výške 75 EUR predstavuje sumu miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za vyššie uvedené zdaňovacie obdobie a táto hodnota neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy

ustanovenú Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 278/2017 Z. z., predstavujúcej sumu 480 EUR, a preto žalovaný mal za to, že podmienka hodnoty sporu podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nie je splnená. Aj napriek skutočnosti, že žalobcovi bol v minulosti v obdobných právnych veciach priznávaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, žalovaný pristúpil k zmene svojej rozhodovacej praxe, a to s prihliadnutím na právne závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/371/2015 zo dňa 29.11.2016. Označeným rozsudkom Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Sp/67/2014-25 zo dňa 27.10.2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelárie Hlohovec, ktorá vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia uhradiť zavinené trovy výkonu trestu odňatia slobody vo výške 49,23 EUR nepriznala žiadateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia podmienky hodnoty sporu. V odôvodnení rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol uvedené: „Ak teda v zmysle § 6 ods. 1 písm. c) hodnota sporu nedosahuje hodnotu minimálnej mzdy a vec možno oceniť peniazmi, neposkytnutie právnej pomoci v takom prípade nepredstavuje žiaden významný zásah do života občana. Nestanovenie tohto limitu by mohlo znamenať vážne riziko, že inštitút právnej pomoci by bol zneužívaný osobami, ktoré sa neúmerne často obracajú na súdy. Zmyslom tohto ustanovenia v neposlednom rade je aj to, aby náklady, ktoré vzniknú štátu v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci, neboli v zjavnom nepomere k celkovej hodnote sporu“. Žalovaný konštatoval, že nesplnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci a z dôvodu nutnosti kumulatívneho splnenia zákonom stanovených podmienok sa preto pre priznanie nároku na právnu pomoc splnením ďalších podmienok už nezaoberal.

4. Včas podanou správnu žalobou zo dňa 02.12.2018 podanou na poštovú prepravu dňa 04.12.2018 žalobca žiadal preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného Centra právnej pomoci, Kancelária Prešov č. sp.: KaPO 1N 25754/2018, ČRZ: 157896/2018 zo dňa 31.10.2018, rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie a priznať mu úplnú náhradu trov konania. V správnej žalobe predovšetkým namietal, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu a došlo aj k podstatnému porušeniu ustanovení v konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré má za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. Žalobca tak uplatnil zrušovacie dôvody podľa § 191 ods. 1 písm. c), d), e), f) a g) zákona č. 162/2015 Z.z. - Správneho súdneho poriadku (SSP). Z uvedených dôvodov považoval rozhodnutie žalovaného za nezákonné a podanou žalobou sa domáhal ochrany svojich subjektívnych práv, pretože žalovaný postupoval v rozpore so SSP, v ktorom je stanovené povinné právne zastúpenie v správnej žalobe pred správnym súdom. Tvrdil, že odôvodnenie nepriznania nároku na poskytovanie právnej pomoci je v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a zároveň aj v rozpore s už vydanými a právoplatnými rozhodnutiami tak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Krajského súdu v Košiciach, ktorými za obdobnej skutkovej a právnej situácie mu bol priznávaný nárok na poskytnutie právneho zastúpenia. Odvolal sa aj na právne názory, že hodnotu sporu vzhľadom k prejednávanej veci v rámci správneho súdnictva nie je možné vyčíslit', nakoľko sa jedná o preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a preto s poukazom na ustanovenie § 6a ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi je podmienka hodnoty sporu splnená. Žalovanému vytýkal postup, keď žiadal od žalobcu predkladať zbytočné množstvo písomných materiálov, aby nakoniec rozhodol s odôvodnením, že hodnota sporu nepresahuje hodnotu minimálnej mzdy. Podľa žalobcu je rozhodnutie žalovaného navyše nedostatočne odôvodnené a nedáva zákonný podklad pre jeho výrok. Žalovaný tak v súhrne nezákonným postupom prezentuje porušenie práva žalobcu na právnu ochranu s cieľom neumožniť mu konať pred súdom, teda aby sa vo veci rozhodnutia správneho orgánu, ako aj odvolacieho orgánu vo veci vyrubenia miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018 už ďalej nekonalo. Zároveň namietal, že v poučení rozhodnutia žalovaného je uvedená lehota v rozpore s ust. § 181 ods. 1 SSP.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 27.06.2019 namietal, že žalobca v správnej žalobe neuviedol z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov považuje napadnuté rozhodnutie za nezákonné, ale podanou žalobou len vyjadruje generálny nesúhlas s rozhodnutím žalovaného a konštatuje jeho zmatečnosť, nepreskúmateľnosť, ako aj nezákonnosť. Vo vzťahu k poučeniu, ktoré je uvedené v preskúmanom rozhodnutí žalovaný poukázal na to, že zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v

materiálnej núdzi má voči Správneému súdnemu poriadku postavenie osobitného zákona (lex specialis), v zmysle ktorého je možné podať správnu žalobu proti rozhodnutiu o odňatí nároku do pätnástich dní odo dňa jeho doručenia (§ 10 ods. 5 označeného zákona). Ďalej zdôraznil, že predpokladom priznania nároku na právnu pomoc žalovaným je splnenie zákonom stanovených podmienok (upravených v § 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, a to stav materiálnej núdze), ktoré musia byť splnené kumulatívne. K tvrdeniu žalobcu, že žalovaný mu v minulosti v obdobných veciach (kde hodnota sporu neprevyšovala hodnotu minimálnej mzdy) priznával nárok na právnu pomoc, uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 10Sžo/371/2015 zo dňa 29.11.2016 pristúpil k zmene právneho pohľadu na danú problematiku, čo malo za následok aj zmenu rozhodovacej praxe žalovaného. Ako správny orgán je povinný rešpektovať právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a preto aj v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia je uvedená zmenená právna úvaha týkajúca sa vecí, kde ide o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, avšak sa jedná o rozhodnutie, ktorého predmetom je zaplatenie presne určenej sumy a nie dávky opakujúcej sa do budúca s neurčitou dĺžkou trvania (napr. dôchodku). V prípade žalobcom napadnutého rozhodnutia je hodnota sporu daná pevnou sumou, a to výškou vyrubenej miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za presne definované obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018. V súvislosti s posúdením splnenia zákonných podmienok na poskytovanie právnej pomoci tak žalovaný dospel k záveru, že s vecou, s ktorou sa na neho žalobca obrátil, nebola splnená jedna z podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, pretože hodnota sporu, s ktorým sa žalobca na žalovaného obrátil, predstavuje sumu 75 EUR, teda neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy ustanovenú Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 278/2017 Z. z. Zdôraznil, že bez existencie sporového konania, predmetom ktorého bolo zaplatenie vyrubenej miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018 vo výške 75 EUR by nebol ani skutkový základ iniciovať toto súdne konanie o preskúmanie zákonnosti správneho orgánu, preto žalovaný má za to, že hodnota sporu sa v tomto prípade dá vyčíslieť v peniazoch. Opakovane poukázal aj na právne závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/371/2015 zo dňa 29.11.2016, z ktorého citoval: „Ulohou centra je filtrovať šikanózne, nepodstatné a bagateľné návrhy svojich žiadateľov, čím odbremeňuje činnosť súdov. Zároveň však týmto centrom určitým spôsobom aj chráni žiadateľov pred podávaním neúspešných žalôb, či pokračovaní v neúspešnom súdnom konaní (...).“ V závere písomného vyjadrenia žalovaný zdôraznil, že hodnota právnej služby, ktorú by v danom prípade uhradil štát ustanovenému advokátovi po priznaní právnej pomoci, je v danej veci niekoľkokrát vyššia než suma, ktorá mala byť žalobcovi „nezákonne vyrubená“. Z uvedeného vyplýva, že efektívnosť štátom vynaložených peňažných prostriedkov by bola minimálna, a to za situácie, že žalobca sa obracia na žalovaného s obdobnými prípadmi opakovane viackrát ročne už niekoľko rokov po sebe, pričom je úspešnosť jeho sporov minimálna.

6. Žalobca v replike zo dňa 30.07.2019 nesúhlasil s tvrdením žalovaného uvedeným v písomnom vyjadrení a trval na svojej argumentácii zo správnej žaloby. Vyslovil názor, že súčasná rozhodovacia prax žalovaného v obdobných veciach nie je správna a opakovane sa odvolával na predchádzajúce právne názory správnych súdov k danej problematike.

7. Žalovaný v duplike zo dňa 06.09.2019 trval na argumentácii z preskúmaného rozhodnutia a dal do pozornosti súdu právne názory vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/11/2019 zo dňa 26.06.2019, ktorý sa týka rovnakej právnej veci, ako je predmetom tohto súdneho konania u tých istých účastníkov konania v rovnakom procesnom postavení. Z odôvodnenia tohto rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že pod pojmom „spor“ je možné rozumieť akúkoľvek právnu vec týkajúcu sa uplatňovania alebo bránenia subjektívnych práv, že nejde len o súdne sporové a nesorové konania, ale aj mimosúdne (správne) konania a rovnako tak preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov, a teda pojem „spor“ preto nie je možné vykladať striktnie gramaticky. Uvedené platí primerane aj vo vzťahu k výkladu pojmu „hodnota sporu“, aj v rámci správneho súdnictva (o preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov) sú prípady, v ktorých sa žiada o poskytnutie právnej pomoci, a v ktorých je potrebné posudzovať, či sú splnené podmienky ustanovené zákonom o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi vrátane podmienky hodnoty sporu, za predpokladu, že sa hodnota sporu v rámci správneho súdnictva dá vyčíslieť. V závere dupliky žalovaný uviedol, že k ostatným invektívnym vyjadreniam žalobcu a k jeho subjektívnej a neustálej nespokojnosti s rozhodnutiami žalovaného sa nebude vyjadrovať.

8. Správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. SSP, rozhodujúc o všeobecnej správnej žalobe, po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj po oboznámení sa s úplným administratívnym spisom správneho orgánu na nariadenom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 17.03.2022, prihliadajúc aj na aktuálny vývoj rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach dospel k záveru o nedôvodnosti správnej žaloby, preto túto v zmysle § 190 SSP zamietol.

9. Na pojednávaní, ktoré sa pred súdom uskutočnilo dňa 17.03.2022 sa nezúčastnil žalobca a ani zástupca žalovaného. Žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní písomným podaním zo dňa 25.02.2022 (doručeným súdu dňa 01.03.2022) z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, s tým, že nežiada odročiť pojednávanie a vyslovil súhlas s rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Súdu navrhol rozhodnúť v zmysle jeho skorších písomných vyjadrení. Žalobca zaslal správne súdu písomné podanie zo dňa 15.03.2022 doručené poštou nasledujúceho dňa označené ako „Ospravedlnenie sa z pojednávania na deň 17.03.2022 a žiadosť o odročenie na iný termín“, ktorým žiadal o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov v zmysle ust. § 115 SSP, špecifikovaných nasledovne :

„1./ Ochorenie syna T. a starostlivosť o rodinného príslušníka, a sprevádzanie na lekárske ošetrenie. Lekárske potvrdenie doložím.

2. Termíny, resp. čas pojednávania kolidujú s pojednávaniami senátu JUDr. Dana Bystrianská - predsedníčka senátu: - sp. zn. 8S/7/2021-45 o 9.30 hod, - sp. zn. 8S/172/2020-41 o 9.00 hod, - sp. zn. 8S/153/2021-38 o 10.00 hod“.

10. Podľa § 114 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (SSP), ak sa riadne predvolaní účastníci konania alebo ich zástupcovia na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať a rozhodnúť v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z tohto dôvodu prerušiť.

11. Podľa § 115 SSP pojednávanie možno odročiť len z dôležitých dôvodov alebo z dôvodov uskutočnenia neverejnej porady a vyhotovenia výroku rozhodnutia správneho súdu. Správny súd môže odročiť pojednávanie aj vtedy, ak to účastníci konania zhodne navrhnú.

12. Uvedená právna úprava odročenia pojednávania si kladie za cieľ zabrániť procesným obštrukciám využívaným účastníkmi konania na často aj opakované odročovanie pojednávania, ktoré sa v mnohých prípadoch ukáže ako nedôvodné. Zákonodarcu zdôraznil, že vo väzbe na okolnosti konkrétneho prípadu je ponechané na úvahu správneho súdu, či procesnú možnosť odročenia pojednávania vo vzťahu k účastníkovi konania využije alebo nie, pričom je však povinný vždy skúmať, či na strane účastníka konania existujú dôležité dôvody pre odročenie pojednávania, pretože v opačnom prípade by mohlo dôjsť k porušeniu základných procesných práv účastníka správneho konania. V prípade, ak súd zistí, že sa na pojednávanie nedostavil účastník konania, ktorý nie je na celé konanie alebo pojednávanie zastúpený a účastník má včas doručené predvolanie na pojednávanie, pričom správny súd ním uvádzané dôvody odročenia nepovažuje za dôležité, alebo preukázané, správny súd uznesením o vedení konania, ktoré vyhlási a poznamená v zápisnici o vedení konania, rozhodne, že pojednávanie sa bude konať v neprítomnosti tohto účastníka konania.

13. Správny súd konštatuje, že predvolanie na pojednávanie v tejto veci bolo žalobcovi doručené včas, dňa 28.02.2022 a žalobca mal dostatok času na prípravu na pojednávanie vo veci (§ 108 ods. 2 SSP). Z obsahu žalobcovho ospravedlnenia neprítomnosti na pojednávaní a jeho žiadosti o odročenie pojednávania vyplýva, že dôvodom jeho neprítomnosti bolo ochorenie syna T. a starostlivosť o rodinného príslušníka, ako sprevádzanie na lekárske ošetrenie, ktoré skutočnosti mal preukázať lekárske potvrdením. Uvedené dôvody neprítomnosti sú však vymedzené veľmi nejasne a neurčito, pretože nie je z nich zrejmé, akým ochorením trpí jeho syn T., a akým spôsobom je odkázaný na starostlivosť žalobcu, t.j. či ochorenie syna je takého charakteru, že bráni žalobcovi sa zúčastniť pojednávania. V prípade ak tvrdenie o sprevádzaní na lekárske ošetrenie sa vzťahuje na syna T., žalobca neuviedol, kedy a ku ktorému lekárovi by ho mal sprevádzať a aká starostlivosť sa od neho požaduje (najmä vo vzťahu k veku syna a konkrétnej chorobe). Uvedené podľa názoru súdu by malo vyplývať preukázateľne aj z lekárskeho potvrdenia, vo vzťahu ku ktorému žalobca deklaroval, že ho predloží súdu, do termínu pojednávania (a ani neskôr) však takéto lekárske potvrdenie do spisu predložené nebolo. K druhému dôvodu, ktorý žalobca uviedol v jeho ospravedlnení neprítomnosti na pojednávaní súd uvádza, že aj keď došlo ku kolízii tohto pojednávania s pojednávaním vedeným v senáte 8S tunajšieho súdu pod sp. zn. 8S/7/2021 (žalobca v konaní vystupuje v rovnakom procesnom postavení

žalobcu), v tejto veci mu bolo predvolanie na pojednávanie doručené skôr, t.j. 28.02.2022, pretože predvolanie vo veci sp. zn. 8S/7/2021 mu bolo doručené až 04.03.2022, tak, ako to vyplýva z informácie o doručení predvolania v označenej veci nachádzajúcej sa v ESS aplikácii REGISTER informačného systému Krajského súdu v Košiciach. V prípade, ak by sa žalobca zúčastnil pojednávania vo veci, súd by prijal organizačné opatrenia v záujme toho, aby mohli obe pojednávania pred súdom prebehnúť postupne, tak aby nebolo potrebné pojednávanie vo veci sp. zn. 8S/7/2021 odročovať (uvedené platí aj vo vzťahu k ostatným kolidujúcim pojednávaniam žalobcu, u ktorých boli určené termíny pojednávania v rovnaký deň).

14. Z uvedených dôvodov (za situácie, že žalovaný v písomnom podaní zo dňa 25.02.2022 nežiadal odročiť pojednávanie a súhlasil s rozhodnutím aj v jeho neprítomnosti) správny súd nevyužil procesnú možnosť odročenia pojednávania na žiadosť žalobcu, pretože mal za to, že ním uvedené dôvody žiadnym spôsobom nepreukázal. Vzhľadom na neprítomnosť žalobcu a neprítomnosť zástupcu žalovaného na nariadenom pojednávaní, súd v súlade s ust. § 114 SSP konal v neprítomnosti účastníkov konania, resp. ich zástupcov, vo veci vykonal potrebné dokazovanie a vo veci rozhodol rozsudkom.

15. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že žalobca doručil dňa 28.08.2018 žalovanému list, ktorým žiadal o určenie kvalifikovaného právneho zástupcu vo veci správnej žaloby a následne dňa 26.09.2018 bola doručená žalovanému žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci vo veci preskúmania rozhodnutia správneho orgánu - Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č.: 381534/2018 zo dňa 03.07.2018. Na preukázanie skutkového stavu a opodstatnenosti nároku predložil žalovanému označené rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Obce U. č. 7/2018 zo dňa 16.03.2018, ktorým bol žiadateľovi vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018 v sume 75 EUR.

16. Správny súd dáva do pozornosti, že nie je súdom skutkovým, ale jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi, resp. s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či obsahuje zákonné náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade tak s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu preskúmaného rozhodnutia.

17. Na základe podanej správnej žaloby súd v tejto veci posudzoval zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný ako príslušný správny orgán rozhodol o žiadosti žalobcu o poskytnutie právnej pomoci a zastupovania v rámci súdneho konania týkajúceho sa správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 381534/2018 zo dňa 03.07.2018, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa Obce U. č.: 7/2018 zo dňa 16.03.2018, ktorým bol žalobcovi vyrubený miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018 v sume 75 EUR tak, že žalobcovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci, čo odôvodnil tým, že hodnota predmetu sporu, s ktorou sa žalobca obrátil na žalovaného so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy ustanovenú Nariadením vlády SR č. 278/2017 Z.z., t.j. sumu 480 EUR ku dňu podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, preto centrum malo za to, že podmienka hodnoty sporu podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c/ zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nie je splnená a vzhľadom na nutnosť kumulatívneho splnenia všetkých zákonom stanovených podmienok tak neprichádza do úvahy priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi.

18. Podľa § 178 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

19. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 8/2005 Z. z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak:

- a/ jej príjem nepresiahne 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b/ nejde o zrejmu bezpečnosť sporu a
- c/ hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

20. Podľa § 10 ods. 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

21. Správny súd poukazuje na právny názor Najvyššieho súdu SR vysloveného v rozsudku sp. zn. 4Sžk/20/2019 zo dňa 05.11.2019, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 8S/45/2018-43 zo dňa 21.02.2019, z ktorého sa pre toto konanie javí potrebným citovať body 39. až 48. odôvodnenia tohto rozhodnutia :

„39. Za kľúčovú v danej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky označuje otázku právneho posúdenia potreby skúmania podmienky pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v podobe hodnoty sporu v zmysle § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z. z. v prípadoch, kedy navrhovateľ žiada o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaniach pred súdom v správnom súdnictve (konkrétne v konaniach, ktorých predmetom je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy).

40. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že základným účelom zákona č. 327/2005 Z.z. je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. V takom prípade je viac ako vhodné stanoviť podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy. Zákonodarcu stanovil tieto podmienky v ustanovení § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. kumulatívne, čo znamená, že na to aby bola žiadosť o poskytnutie právnej pomoci posúdená kladne, je nevyhnutné splniť všetky v uvedenom zákonnom ustanovení upravené podmienky. Dve z troch predmetných podmienok musia byť navyše splnené počas celého trvania poskytovania právnej pomoci (viď § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z.). Jednou z takýchto podmienok je práve určenie hodnoty sporu, v rámci ktorého sa o právnu pomoc žiada. Hodnota takého sporu musí prevyšovať hodnotu minimálnej mzdy stanovenej v príslušnom období.

41. V prípade žiadosti žalobcu o poskytnutie právnej pomoci žalovaný ustálil, že hodnota sporu, s ktorým sa žalobca ako žiadateľ na žalovaného obrátil so žiadosťou o právnu pomoc, predstavuje sumu 5,01 €, ako suma úroku z omeškania za obdobie od 01.09.2012 do 31.08.2016, ktorá mu bola vyrubená z dôvodu nezaplatenie prvej splátky dane z nehnuteľnosti na rok 2012 v lehote splatnosti rozhodnutím Obce U. ako prvostupňovým orgánom a potvrdená odvolacím orgánom. Vzhľadom na skutočnosť, že vyššie špecifikovaná suma neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, ustanovenej nariadením vlády Slovenskej republiky č. 278/2017 Z.z. nebola splnená jedna zo zákonných podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc. Krajský súd sa s uvedeným právnym posúdením žalovaného nestotožnil a ustálil, že predmetom sporu, v ktorom žalobca žiada o poskytnutie právnej pomoci, je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vyššie uvedeného druhostupňového správneho orgánu - žalovaného, čo nie je možné vyčíslieť či posudzovať v peniazoch. Podľa názoru krajského súdu ide v danom prípade o spor, v ktorom nie je možné jeho hodnotu vyčíslieť.

42. Po dôkladnom preskúmaní danej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že sa s názorom krajského súdu nestotožňuje a jeho rozhodnutie považuje za nesprávne. V zmysle vyššie uvedeného je povinnosťou žalovaného pri posudzovaní žiadosti žiadateľa o poskytovanie právnej pomoci skúmať splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. Jednou z týchto podmienok je podľa písm. c/ uvedeného zákonného ustanovenia aj hodnota sporu, v ktorom žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci a ktorá musí prevyšovať hodnotu minimálnej mzdy stanovenej osobitným právnym predpisom v rozhodnom období. Táto podmienka sa netýka sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch. Účelom stanovenia takéhoto peňažného limitu je predovšetkým zabezpečiť, aby náklady, ktoré vzniknú štátu v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci, neboli v zjavnom nepomere k celkovej hodnote sporu. Medzi základné ciele sledované ustanovením tejto podmienky patrí taktiež

snaha zamedziť zneužívaniu inštitútu právnej pomoci osobami, ktoré sa neprimerane často obracajú na súdy.

43. Zákon č. 327/2005 Z. z. v tejto súvislosti nevymedzuje pojem „spor“. Z vymedzenia rozsahu pôsobnosti tohto zákona v zmysle § 3 ods. 1 a tiež z vymedzenia pojmu „právna pomoc“ v zmysle § 4 ods. 1 písm. a/ je vo všeobecnosti pod pojmom „spor“ možné rozumieť akúkoľvek právnu vec týkajúcu sa uplatňovania alebo bránenia subjektívnych práv. Nejde teda len o súdne sporové a nesporné konania, ale aj mimosúdne (správne) konania a rovnako tak preskúmavanie rozhodnutí v správnom súdnictve. Pojem „spor“ preto nie je možné vykladať striktne gramaticky. Predmetný záver je potrebné primerane aplikovať aj vo vzťahu k výkladu pojmu „hodnota sporu“. V opačnom prípade by pod tieto pojmy nebolo možné podriaďiť napríklad konania v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov. Na základe uvedeného možno zaujať stanovisko, že prípady týkajúce sa správneho súdnictva (preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov), v ktorých sa žiada o poskytnutie právnej pomoci, je taktiež potrebné posudzovať z hľadiska, či spĺňajú podmienky ustanovené v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., a to aj vo vzťahu k podmienke pod písm. c/, t.j. podmienku hodnoty sporu.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom kontexte dodáva, že vyššie špecifikované závery platia za predpokladu, že hodnota sporu v rámci správneho súdnictva sa dá vyčíslieť v peniazoch. Prípád žalobcu patrí práve do tejto skupiny sporov, keďže jeho predmetom je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia druhostupňového finančného orgánu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým mu bol vyrubený úrok z omeškania v presne stanovenej výške z dôvodu nezaplatenie prvej splátky dane z nehnuteľnosti. Naproti tomu iným prípadom v rámci správneho súdnictva, v ktorom by hodnotu sporu nebolo možné vyčíslieť v peniazoch, sú napríklad konania podľa štvrtej časti Správneho súdneho poriadku, t.j. konanie o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, konanie o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy a i.

45. Na podporu svojej argumentácie Najvyšší súd Slovenskej republiky, obdobne ako žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia, poukazuje na rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 10Sžo/371/2015 zo dňa 29. novembra 2016, v ktorom bola posudzovaná obdobná vec a konštatovaná správnosť postupu žalovaného pri posudzovaní hodnoty sporu. Rovnako ako v prípade žalobcu, aj vo veci posudzovanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 10Sžo/371/2015 nebola priznaná právna pomoc v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu z dôvodu nesplnenia podmienky hodnoty sporu.

46. Vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázal (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/61/2013 zo dňa 30. januára 2014, sp. zn. 5Sžo/62/2013 zo dňa 30. januára 2014, sp. zn. 7Sžo/13/2014 zo dňa 24. septembra 2015, sp. zn. 5Sžo/11/2014 zo dňa 27. júna 2014, sp. zn. 5Sžo/55/2013 zo dňa 31. októbra 2013), Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že tieto sa týkajú skutkovo odlišných vecí, v ktorých žalovaný rozhodol o nepriznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci z dôvodu zrejmej neúspešnosti sporu a nie z dôvodu nesplnenia podmienky hodnoty sporu tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Z uvedeného dôvodu nemožno závery vyslovené v týchto rozhodnutiach aplikovať, resp. odkázať na ne za účelom podpory stanoviska žalobcu v danej veci.

47. Ak teda krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného, ktorým nebol žalobcovi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci pre nesplnenie podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z. z. a ustálil, že v prípade žalobcu nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch, zažalil svoje rozhodnutie vadou nezákonnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. v ktorom bude v zmysle § 469 SSP viazaný vysloveným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

48. V závere považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za dôležité zdôrazniť, že vydaním napadnutého rozhodnutia zo strany žalovaného, ktorým nebol žalobcovi z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z., právo žalobcu domáhať sa ochrany svojich práv pred príslušným súdom ostáva zachované.“

22. Na základe vykonaného dokazovania, rešpektujúc najnovší vývoj v judikatúre Najvyššieho súdu pri riešení právnej otázky posudzovania hodnoty sporov v súvislosti so splnením zákonných podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, správny súd dospel k záveru, že postup žalovaného pri vydávaní preskúmaného rozhodnutia bol v súlade so zákonom a aj samotné rozhodnutie žalovaného zodpovedá príslušným ustanoveniam zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej nůdzi. S poukazom na právne názory vyslovené v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Sžk/20/2019 z 05.11.2019 súd hodnotí ako správny záver správneho orgánu, že vo veci, s ktorou sa žalobca obrátil na žalovaného

so žiadosťou o pomoc, nie je splnená podmienka hodnoty sporu, pretože predmet súdneho prieskumu, t.j. rozhodnutie Finančného riaditeľstva SR, v rámci ktorého žiada žalobca priznať poskytnutie právnej pomoci, predstavuje vo finančnom vyjadrení sumu 75 EUR (predstavujúci sumu miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018), ktorá suma neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy ustanovenej Nariadením vlády SR č. 278/2017 Z. z., t.j. sumu 480 EUR. Keďže zákonom stanovené podmienky uvedené v § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi musia byť splnené kumulatívne, žalovaný postupoval správne, ak k hodnoteniu ďalších zákonných podmienok už nepristúpil a rozhodol tak, že nárok na právnu pomoc žalobcovi nepriznal. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí uviedol veľmi podrobne všetky rozhodujúce skutočnosti, ako aj úvahy vedúce k záveru o nesplnení podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci v konkrétnej veci, preto podľa názoru súdu námietka žalobcu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov neobstojí. Rozhodnutie žalovaného je založené na správnom právnom posúdení veci a vychádza aj zo záverov rozhodovacej praxe tak správnych súdov, ako aj najvyššej súdnej authority.

23. Správny súd ako nedôvodnú hodnotí aj námietku žalobcu, že v rozhodnutí žalovaného je uvedené nesprávne poučenie o prípustnosti správnej žaloby do 15 dní odo dňa jeho doručenia, pretože zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi ako špeciálny zákon vo vzťahu k Správne súdnej poriadku v ust. § 10 ods. 5 tohto zákona výslovne uvádza, že proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno v stanovenej lehote podať správnu žalobu.

24. Z vyššie uvedených dôvodov súd jednotlivé námietky žalobcu obsiahnuté v žalobných dôvodoch vyhodnotil ako nedôvodné a po dôkladnom zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností a na ich základe v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami podľa § 190 SSP žalobu jednomyseľne (§ 139 ods. 4 SSP) ako nedôvodnú zamietol.

25. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP, v zmysle ktorých účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech celkom ani sčasti a žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Krajskom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).